

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

БИСТИҢ ЧУРТУВУСТУҢ БҮЗҮРЕЛДИГ БАЗЫМЫ

Үлетпүр тос айлар дургузунда

Үлетпүр ажилдачылары Октябрың социалисттик Улуг революцияның 54 чыл оюнга төлөптиг ужуражы, тоску беш чылдың бирги чылының планын хуусаа бетинде күүседир дээш чарыштылаан, үлетпүр продукциязының эң чугула хевирлериниң хей кезин сайгарарының болгаш бүдүрүп үндүрүшүнүн кемчилигиң талазы-биле тос айлар планын чедишкениң күүсеткен деп, ССРЗ-ниң министрлер Чөвүлелиниң чанында төп статистика эргелелиниң дыңнадында чуугаап турар. Эрткен чылым чөгүүр үезинде турганы-биле деңизерге, үлетпүр бүдүрүлгезиниң немелде өзүлдөз 8 хуу болган. Үлетпүрге күш-ажылдың бүдүрүмчүлүгү 6,5 хуу өскөн.

Үлетпүрүнүң эң чугула адырлары 1970 чылдың тос айларында турганы-биле деңизерге, продукция бүдүрүп үндүрүшүнүн мынчаар улгаттырган: электрэнергетика — 9 хуу, оттулар чуул үлетпүрү — 6 хуу, кара балгаш өңүг металлургия — 6 хуу, химия болгаш нефть-химия үлетпүрү — 11 хуу, машина туудушуну болгаш металл-демир болбаазырадылар — 11 хуу, ыш, ыш чазап болбаазырады болгаш целлюлоза-саазым үлетпүрү — 6 хуу, туугу материалдарының үлетпүрү — 8 хуу, чик үлетпүрү — 8 хуу, аш-чем үлетпүрү — 5 хуу. Культура-амыдарал болгаш амал-агый херекселдериниң бараанарын бүдүрүп үндүрүшү 11 хуу өскөн.

Үлетпүрүнүң никити завил болгаш экилдедешкен республикаларның бүгү министрстволары база бүгү экилдедешкен республикалар тос айлар планын ажыр күүсеткен.

Эрткен чылдың чөгүүр үезинге деңизерге, дараазында продукцияларны бо хире хөйүнү бүдүрүп үндүргөн: электр энергиясы — 46 миллиард киловатт-шак, нефть — 17 миллион тонна, газ — 12 миллиард кубометр, хамур-даш — 13 миллион тонна, шой — 2,2 миллион тонна, каз — 3,7 миллион тонна, кара демир рудасы — 2,5 миллион тонна, каз халылар — 62 миллион метр, минералдык кемишчилдерлер — 5 миллион тонна, пластиник массалар болгаш синтетиктик чукар — 147 муң тонна, химия волюноз — 41 муң тонна, демир нестирер станоктар — 66 миллион рубль, дарганнар — пресс машиналар — 16 миллион рубль, приборлар, автоматчыдылг болгаш саналга техниказының дериг-херекселдери — 383 миллион рубль, химия дериг-херекселдери — 45 миллион рубль, чүчү вагоннары — 4,4 муң саны, чүчү автомобилдери — 36 муң саны, чик машиналар — 131 муң саны, трактор комбайны — 35 муң саны, көдөз ажил-агый машиналары — 131 миллион рубль, саазым — 190 муң тонна, картон — 126 муң тонна, цемент — 4,1 миллион тонна хей бүдүртүнгөн. Өңүг болгаш ховар металлдарының, нефть-химия продуктуларының, нефть болбаазырадылга-

зының болгаш продукцияның өске-даа хей хевирлериниң бүдүрүп үндүрүшүнү көвүдүз.

Улустуң херекселер чугула бараанарын бүдүрүп үндүргенин эрткен чылдың ол-ла үези-биле деңизерге, мынчаар көвүдүз: бүгү хевириниң пестери — 269 миллион дөрбелчин метр, дээрлүг кылыгылар — 761 миллион рубль, иштиңи болгаш даштыкы хеп трикотажы — 34 миллион незе, мал саржаа — 36 муң тонна, үнүш уу — 135 муң тонна, консервалар — 409 миллион лааза, синтетиктик чуугаа херекселдери — 19 муң тонна, радиоприемниктер болгаш радиолалар — 731 муң саны, сөөдүкчулар — 341 муң саны, бажың иштиңи херекселдери — 198 миллион рубль.

Бүдүрүлгө чорлериниң техника-экономикалык көргүзүлгери улам экинчиз. Оттулар чуулдарниң электр станцияларына чарыгдарының бот-деңизин кий хуу куудулаан. Кара металлургияга домна суугуларының ишкери кемчизин амыгылар 0,8 хуу экинчиз. Цемент үлетпүрүндө долганы суугуларының шанта бүдүрүмчүлүгү дөрт хуу болгаш азырбелерге — үш хуу улгаткан. Пес-таазы үлетпүрүнүң бүдүрүлгезиниң удузын аргың болгаш пес кымыр дериг-херекселдериниң бүдүрүмчүлүгү база өскөн.

Үлетпүр продукциязының бот-үнөзи чингиз. Ол ышкыш орулга алдының тос айлар планын күүсеттиген.

Бүдүрүлгениң ажыныг чоруун улам улгаттырарының курлавырларын үлетпүрдө ам-даа долзуу-биле ажыглавын турарын ССРЗ-ниң Төп Статистика Эргелелиниң дыңнадында демдеглез. Бүгү министрстволар тос айлар планын күүсеткен-даа болза, чамдын бүдүрүлгелер продукцияны сайгарар болгаш орулга талазы-биле дөктөөтүнгөн дараалары күүсетпез. Ол ышкыш кугур нислотазы, нефть аппаратуралары, туугу ыямы, туугу туубузу бүдүрүшүнүн, чамдын пес-таазының, дээрлүг болгаш трикотаж кылыгыларын, а ол ышкыш хем индиктер, аш-чемге херекселер балым продукциязын болгаш консервалар база продукцияның өске-даа хевирлерин бүдүрүшүнүн тос айлар планын база күүсеттимиз. Продукцияны чөгүүр ассортмент-биле бүдүрүп үндүргенин чамдын черлерде хандыбыз.

Эрткен-чинчилелдин, төлөвилелдин, конструктор организациялары болгаш үлетпүр бүдүрүлгелери эртем-техниктик дашилгени эң чугула айтырыгларын шиптирлээр, чаа-чаа машиналарын, дериг-херекселдерин, аппараттарын болгаш приборларын хевирлерин тургузар, үлетпүр продукциязының чаа-чаа хевирлерин шиптирлээр болгаш чаа техниктик чорудуларын ажыглагач кийер, бүдүрүлгени улам ыңай механизастаар болгаш автоматчыдар талазы-биле ажылап турган.

(СЭТА).

Күш-ажылчы тилелге

Тоску беш чылдың баштайгы чылынын планларын хуусаа бетинде долдур болган ажыр күүседир дээш Танды районун колхозтарының болгаш совхозтарының сүт-ба-

раан фермаларының ажалышчылары кылымап ажыдаан. Районнуң ажал-агыйдары бо чылым күрүңге 58 муң тонна сүт сүдүр планын хуусаа бетинде күүседип, баш-

тайгы күш-ажылчы тилелгени чеди алган. Күрүңге сүт дуузар планын чедишкенин күүседирген «Тилелге», «Элегес», «Россия» совхозтарының саанчылары улуг салымшыкын кийрген.

Бедик хүлээлге

Кызылдың № 12 автобаазының коллектив Октябрың социалисттик Улуг революцияның 54 чыл оюнга төлөптиг ужуражы-биле бедиктен социалисттик хүлээлгени алган.

Октябрь айның планын экинчиз ажыр 4 муң тонна чүчүктү сөөртүп, 100 муң тонна километрин эрттерин ах үлөөлгөн.

Бүдүрүлгениң мурнакчы чозаачылары И. Костицын, В. Кузнецов, П. Горбунов байырдага күш-ажылчы бедиктерди ужуражыр дээш коллективте эш-өөрүн шалтып ажал-ишче кийтирген.

ОТТАВА, октябрь 21. (СЭТА-ның тускай корр.). Тугу ССРЗ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин чактыктың конференциялар төлөгү болган парламенттин конференцияга түтө чуугаалаан. Канадада амыг алап бузуурун аяа-чорууга ховаштыр ботдугу болдады чуугаалаан.

Бо чуугаалаа башың Премьер-Министр П. Э. Трюдо-биле, Канадада чазалык нежизиниң кыды-буру ботдугтарының төлөкчелери-биле, канада ажалышчылар, ителел-тешия, эртемдешер-биле бистиниң ужуражылыгы болгаш чуугаалаан. Ол ажалыг болгаш найыралыг ужуражылыгыны болган. Мында, Канадада, бистиниң төлөгүчүлүгү чүдүлгелерин дугайы, оң эконоимиктиг хөгжүдүлгелерин болгаш техниктиг культураны болгаш ботдугу дегенде дугайы бистиниң алыр аргыны берип турар. Канадачыларын

Совет Эвилелиниң хамаарыштыр найыралчы харылааларын, канадачылар дугайында, Оттаваның чуртталга-оюмун дугайында бистиниң эки ботдугуларын алыс-алыс ботдугуларын калды-даа хорың күүдүлгөшкүлери бажы-сыйды ылдас деп чүчүш моон-биле калы көрүп турар-дыр бис дээрин Совет чактыкты баштыгы айткан.

Бо хуунерде канада хамаарыштыр хон-хей телеграммалар, чагалдар колегия, теле-фониял турар дээрин А. Н. Косыгин чуугаалаан. Канада-ның болгаш Совет Эвилели-ниң аразында эки харылза-ларга шалтыктарын күжөөн кийилериниң харылаалга чок хөдөлгөшкүлери дөң кийил-сөөкшүн болгаш мынча сеп-кил-сөөкшүн ол телеграммаларда, чагалдарда илгерилетти-ип турар.

А. Н. Косыгин Совет Эвилели-биле найыралчы харылааларын хөгжүдүрүшкө Канада-ның күжөө-чүткүлүгүн узуун чуугаа чок илердиниң турар хуудулаачаа чоруу дөң Канадада чазалаан. Премьер-Министр Трюдога болгаш канада улуска өөрүн төттүрүшкүлери илгерилетти.

Премьер-Министр Трюдо-биле бееседалар чоруу турар деген ботдугуларын болгаш ийн таланың совет-канада харылзааларының айтырыгларының талазы-биле савал-овалдарының богу-чоруур солдугу болгаш. Бо бееседалар чозаа чаз Трюдоун Совет Эвилелиниң алы-чоруу үезинде бистиниң кылганымы о бееседаларын уламчылап болуп, илтирлээр оң көзгө айткыларын талазы-биле бистиниң чуртталганын тургуштары, ол тургуштарда чокшунулаачыларын болгаш ийн дегендеги элөөн хей ай-

тырыгыларын талазы-биле ССРЗ-ниң болгаш Канада-ның үлө-боддаларының чөгүүр болгаш дүжүгү турарын база калып илгерилет аргыны берген.

ССРЗ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы бот-оттарында бүдүрүлгелерин болгаш чатай колы-халы харылзааларын улам майы бажылааларын ССРЗ-ниң болгаш Канадада катал ботдугуларын күжөө ханымыкы-биле демдеглез. Ындыг харылзаалар алымыда баргаш совет-канада калы ажалышкылыгы хөгжүдүрүшкө чаа аргаларын илгерилетирге чедир деп бееседалы о чуугаалаан.

Бот-оттарының эрге-ажыгыларын барылаачылыг шиптирлээр болгаш хире болгаш найыралчы калы ажалышкылыгы хөгжүдүрүшкө орууга

Совет Эвилелиниң ажылчы чоннары! СЭКП-ниң XXIV съездизинин төөгүлүг шиптирлерин боттандырар дээш, тоску беш чылдың планнарын чедишкенин күүседир дээш социалисттик чарышты улам калбартыңар! Коммунисттик тургузуушкунга чаа-чаа чедишкенинерже, бурунгаар!

(ОКТАБРЬНЫҢ СОЦИАЛИСТИК УЛУГ РЕВОЛЮЦИЯЗЫНЫҢ 54 ЧЫЛ ОЮНГА СЭКПТК-НЫҢ КЫЙГЫРЫГЛАРЫНДАН).

УЛУГ ОКТАБРЬГА УТКУШТУР Балгазынчыларның күш-ажылчы чедишкени

Танды районнуң «Революциянык чалбымы» колхозунуң ажал-ишчилери күш-ажылчы улуг тилелгени чеди алган. Партия обкомунга болгаш Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелине келген телеграммага ол дугайын дидириг. Улуг Октябрың 54 чыл оюнга төлөптиг ужуражы, тоску беш чылдың баштайгы чылынын планларын хуусаа бетинде долдур болган ажыр күүседир дээш Танды районун колхозтарының болгаш совхозтарының сүт-ба-

раан фермаларының ажалышчылары кылымап ажыдаан. Районнуң ажал-агыйдары бо чылым күрүңге 58 муң тонна сүт сүдүр планын хуусаа бетинде күүседип, баш-

тайгы күш-ажылчы тилелгени чеди алган. Күрүңге сүт дуузар планын чедишкенин күүседирген «Тилелге», «Элегес», «Россия» совхозтарының саанчылары улуг салымшыкын кийрген.

Бүдүрүлгениң мурнакчы чозаачылары И. Костицын, В. Кузнецов, П. Горбунов байырдага күш-ажылчы бедиктерди ужуражыр дээш коллективте эш-өөрүн шалтып ажал-ишче кийтирген.

Октябрь айның планын экинчиз ажыр 4 муң тонна чүчүктү сөөртүп, 100 муң тонна километрин эрттерин ах үлөөлгөн.

Бүдүрүлгениң мурнакчы чозаачылары И. Костицын, В. Кузнецов, П. Горбунов байырдага күш-ажылчы бедиктерди ужуражыр дээш коллективте эш-өөрүн шалтып ажал-ишче кийтирген.

Октябрь айның планын экинчиз ажыр 4 муң тонна чүчүктү сөөртүп, 100 муң тонна километрин эрттерин ах үлөөлгөн.

Танды районда «Россия» совхозунуң тарааны болгаш механизаторлары болгаш ажалышкыны дөңшүп, Ажаап алышкыныны нуска хуусаа чидир чок ажаап алыр дээш совхозунуң механизаторлары шуугуру ажыдаан. Ындыг механизаторларын бистиниң Санчат Маадыр-оол хамаарып. Ол ажаап алышкыны мурнуна силес комбайныга амылап турган, сезонда 125 гектар нестирер нормазын 210 хуу күүсеткеш, мал чик белектеринге мурнакчы ажыдаан.

ЧУРУНГА: С. МААДЫР-ООЛ.

СЭКП Кызыл хооркомунда болгаш хооркүүскомда

Мурнакчыларга Кызыл түктар

Улуг Октябрың 54 чыл оюнга тураскааткан болгаш тоску беш чылдың баштайгызының планнарын хуусаа бетинде күүседир дээш калбарган социалисттик чарыштың тургун Кызылдың үлетпүр бүдүрүлгелериниң, туугу, транспорт, садыг организа-цияларының болгаш көдөз ажал-агыйның коллективтери улам бедик туткан. Ушкү кварталда найысылалдын бүдүрүлгө коллективтериниң аразында калбарган социалисттик чарыштын түнелени СЭКП Кызыл хооркомун болгаш хооркүүском үндүргөн.

Үлетпүр бүдүрүлгелериниң чарыжына Кызылдың туубу заводунуң коллективни (директору эш Красноперов, партия организациязының секретары эш Архипов, профэвилел комитетиниң даргазы эш Пономарев) тилекчи деп саван. Завод тос айларда продукция сайгарынын планын 112,3 күш-ажылдың бүдүрүмчүлүгүн — 107,8 хуу күүсеткеш, продукцияны бот-үнөзи чингидип, орулганы план-дын ажыр алган.

«Красноярскстройтранс» трестин № 12 автобаазының коллективни (директору эш Ванюков, партия организациязының секретары эш Балабанов, профэвилел комитетиниң даргазы эш Бобылев) хоорайда транспорт организацияларының чарыжынын тилекчи деп саван. Автобааза ушкү кварталда тонна-километрге шилчирген планын 115, күш-ажылдың бүдүрүмчүлүгүн — 117,4 хуу күүседип, 102,9 муң литр кивар-чаар материалдарын камнаан.

Хоорайын туугу организацияларынын аразында калбарган чарышка «Строймеханизация» трестин № 14 механизация эргелелиниң коллективни (начальник эш Голдырев, партия организациязының секретары эш Серебренников, профэвилелдин туугу комитетиниң даргазы эш Шубин) тилекчи болган.

Эргелел ушкү кварталда туугу-монтаж ажылдарынын планын 114,9 күш-ажылдың бүдүрүмчүлүгүн — 101,2 хуу күүсеткен. Коллектив чуртталга туугу ажылаалга кийрериниң, орулга алдынын болгаш туугун бот-үнөзи чингидериниң планнарын күүсеткен.

«Сукпак» совхоз (директору эш Юртаев, партия организациязының секретары эш Катосов, ажал-чын комитетиниң даргазы эш Туметей) көдөз ажал-агый коллективтериниң чарыжына эң дээр түнелдерин чеди алган. Совхоз көдөз ажал-агый продуктуларын бүдүрүшүнүн болгаш садарынын планнарын чедишкенин күүсеткен.

Найысылалдык садыг организацияларында Столовоалар болгаш ресторанның трезиниң коллективни (директору эш Краюшкин, партия организациязының секретары эш Брежнев, профэвилел комитетиниң даргазы эш Матсон) социалисттик чарыштын тилекчиз болган. Ук коллектив ушкү кварталда бараан саарылганынын планын 103,7 хуу күүседип, орулгалыг болган.

СЭКП Кызыл хооркомунуң бюрору болгаш хоор-советтин күүсүмчү чарыштын тилекчилеринге СЭКП хооркомунун болгаш хооркүүскомун шилчир Кызыл түктарын тыпсырын шиптирлээр.

Ушкү кварталда Кызылдың сайгарыла баазазы, электростанцияны, «Тыва туугу» трестин № 48 эргелелиниң хоорай участогунуң, «Кызыл төп электростанция туугу» эргелелиниң коллективтери эки ажылаан деп партия хооркомунуң бюрору, хоор-күүсүмчү демдеглез.

Мурнакчыларын деңнелинге чедер, шилчир Кызыл түктү чаалап алыр дээш социалисттик чарыштын туугун улам бедик таалаалар, кызылчылар!

РЕСПУБЛИКАНЫҢ АЖЫЛ-ИШЧИ НӨРГҮЗҮГЛЕРИ

Октябрь 18-те
хуу-биле

ЗЫТ САДЫП АЛЫШКЫНЫ

1. Монгуш-Тайга	90,6
2. Кызыл х/с	98,1
3. Бий-Хем	84,6
4. Каз-Хем	82,8
5. Бай-Тайга	81,6
6. Току	80,4
7. Барыш-Хемчик	79,0
8. Чоюн-Хемчик	78,9
9. Улуг-Хем	78,7
10. Эрлан	77,6
11. Тес-Хем	77,1
12. Овур	77,1
13. Талды	72,4
Нийтиз-Беле	80,4

СУТ САДЫП АЛЫШКЫНЫ

1. Току	111,3
2. Бий-Хем	102,2
3. Кызыл х/с	94,3
4. Талды	90,3
5. Улуг-Хем	89,0
6. Каз-Хем	86,1
7. Чоюн-Хемчик	85,0
8. Бай-Тайга	85,0
9. Тес-Хем	84,9
10. Овур	83,9
11. Барыш-Хемчик	76,7
12. Эрлан	71,4
Нийтиз-Беле	90,6

ДУК САДЫП АЛЫШКЫНЫ

1. Каз-Хем	114,2
2. Кызыл х/с	112,6
3. Талды	103,2
4. Бий-Хем	103,1
5. Барыш-Хемчик	101,5
6. Улуг-Хем	100,3
7. Току	100,0
8. Чоюн-Хемчик	99,1
9. Монгуш-Тайга	95,1
10. Бай-Тайга	92,0
11. Эрлан	87,2
12. Овур	86,7
13. Тес-Хем	79,3
Нийтиз-Беле	97,4

ТАРАА АЖААП АЛЫШКЫНЫ

1. Бий-Хем	111,8
2. Каз-Хем	110,3
3. Кызыл х/с	104,2
4. Бай-Тайга	104,1
5. Барыш-Хемчик	99,7
6. Талды	97,8
7. Чоюн-Хемчик	97,7
8. Улуг-Хем	90,5
9. Эрлан	80,5
10. Тес-Хем	57,3
11. Току	34,8
Нийтиз-Беле	100,1

КАРТОФЕЛЬ АЖААП АЛЫШКЫНЫ

1. Бий-Хем	122,6
2. Каз-Хем	100,0
3. Чоюн-Хемчик	100,0
4. Улуг-Хем	100,0
5. Талды	100,0
6. Кызыл х/с	100,0
7. Тес-Хем	100,0
8. Эрлан	100,0
9. Бай-Тайга	100,0
10. Барыш-Хемчик	99,7
11. Овур	87,0
Нийтиз-Беле	102,7

АНҢЫС АНДАРЫЛГАЗЫ

1. Барыш-Хемчик	106,9
2. Улуг-Хем	92,2
3. Кызыл х/с	89,5
4. Бай-Тайга	76,3
5. Бий-Хем	75,5
6. Чоюн-Хемчик	67,3
7. Талды	64,4
8. Каз-Хем	52,0
9. Эрлан	32,6
10. Тес-Хем	28,7
11. Овур	20,5
12. Току	18,2
Нийтиз-Беле	67,9

МАЛ ЧЕМИНИҢ БЕЛЕКТЕЛИ

1. Кызыл х/с	112,5
2. Монгуш-Тайга	96,8
3. Току	94,8
4. Эрлан	92,8
5. Тес-Хем	83,7
6. Каз-Хем	80,0
7. Чоюн-Хемчик	79,6
8. Талды	73,3
9. Улуг-Хем	63,5
10. Овур	61,9
11. Бий-Хем	61,7
12. Бай-Тайга	60,9
13. Барыш-Хемчик	58,8
Нийтиз-Беле	74,4

А. Н. КОСЫГИНИН КАНАДАДА ЧОРУП ТУРАРЫ

Удеге үезинде ССРЗ-ниң болгаш Канадада күрүш-тирлерини күүсеткен. А. Н. Косыгин П. Э. Трюдо-биле калды хуудас таңымшыкы баары-биле артык.

А. Н. Косыгин Мовреаль, Бамувер, Эдмонтон болгаш Торонто доорайларга бар. Бо чоруптууга А. Н. Косыгин чактыкты саватта удуруткучу П. Мартин, Премьер-Министриниң парламент секретары Б. Дамсон үдөп чоруур. Бо алы-чоруука А. Н. Косыгин-биле калды Грэнган ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы Г. Д. Джаналышвили, ССРЗ-ниң Далай флотунуң министри Т. Б. Гуевинер, ССРЗ-ниң дашкыкы херектер министрлигиниң орадачкы С. П. Козырев, ССРЗ-ниң Куралчылыгы М. И. Мисник, ССРЗ-ниң Канадада ажалышчы Б. П. Мирошниченко кийрип турар.

Ол-ла хуу А. Н. Косыгин болгаш оңу үдөп чоруур кийилер Мовреальда чедер берген.

Удуртукчу

